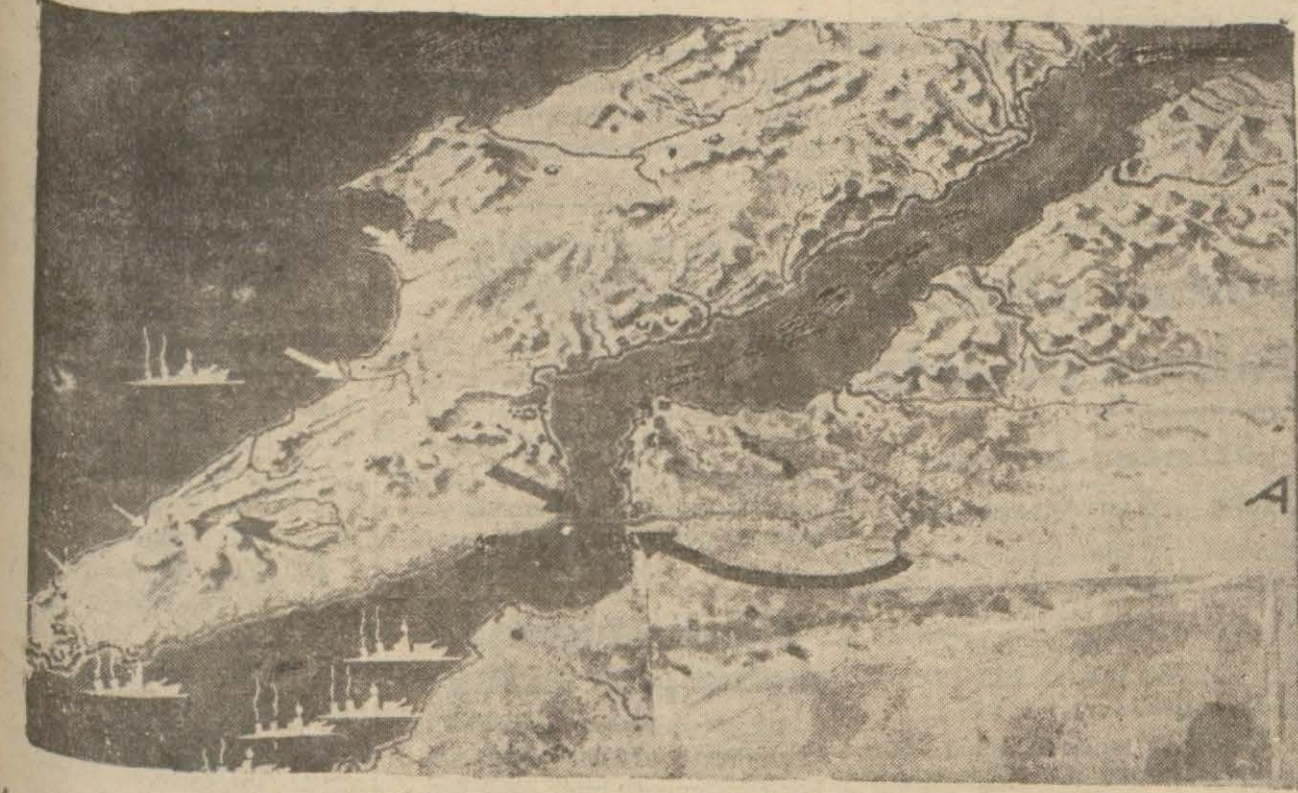

Amerikalı Amiralin Cehalet Şaheseri

Cehaletinde haklıdır, çünkü şimdiye kadar bilfiil harbe girip nazariyat bilgisini fiyatta göstermiş değildir

Amerikanın eski Deniz Kurmay Başkanının yazısında bahsettiği Çanakkale Boğazı (Umumi harpte hülas donanmasının ihraç teşebbüsünde bulundukları noktalar beyaz ve geçmeğe muvaffak olmadıkları muntaka da siyah oklarla gösterilmiştir)

ALMAN - RUS HARBİ VE FİNLANDIYA

Finlandiya toprakların - da Alman askerleri vardır. Finlandiya kıt'ala - rına Almanların kuman - da ettikleri tahmin edi - lebilir. Bu vaziyette, Fin - landiya hükümetinin ve - receği her kararı Alman - ların kabul edecekleri şüphelidir.

Yazan: A. Şükrü ESMEK

Almanların Rusyaya karşı aç - tığı muharebeye üç küçük müt - tefaki vardır: Romanya, Macaris - tan ve Finlandiya. Bu üç küçük devletten ikisinin Rusyaya karşı harekete geçmelerinde hususî ve mahul sebepler vardır. Rusya, Almanya ile 1939 Ağustos paktını imzalamadan sonra, garbi Avru - pa'daki boğuşmanın hazırladığı fir - satı istifade ederek üç Baltık memleketini ilhak etmiş, Finlan - diyaya karşı harp açarak bu mem - leketten topraklar almış ve ni - yetini istirdat etmiştir. Gerçi bu toprakların hepsi de vaktile Çar - lara Rusyasına ait idi. Fakat Ko - münist rejimi, milletlerin kendi mukadderatlarına hâkim olacak - lar prensibini tanımış ve Besa - rıya müstesna olmak üzere Fin - landiyaya ve Baltık memleketle - rine ait toprakları üzerinde gözü - mülmüş. Besarabyayı da ancak sulh vakti temin edeceklerini Rus - lar bir çok defalar bildirmişler. 1939 senesi yazından sonra ge - rekçiler aklar zarfında anlaşılma - ları, Rusyanın yirmi senedenberi ta - rih ettiği sulh ve küçük millet - lerin haklarına hümet politika - ları, siyasi yalnızlığın dikte ettiği zaruretmiş. Yoksa fırsat çık - mıştı ki zaman Ruslar, komşu mem - leketlerin topraklarını ilhakda - nı mahzûr görmezlermiş. Na - hı ki Finlandiya, Estonya, Leton - ya (Devamı 3 üncü Sahifede)

STERLING AĞZI - NIN PAYINI ALDI!

Yazdığı yazının, Türkiyede değil İngil - terede, Rusyada ve hattâ Amerikada bile köth tesir bıraktığına şüphe edilemez

Durup dururken, hem de ta u - zaklardan acalıp bir ses duyuldu. Amerikanın eski deniz Genel Kurmay Başkanı Sterling'in sesi. Bu zat "Unayted Press" vasi - tasıyla yazdığı bir makalede şun - ları söylüyor: "Almanlar, Kafkasyaya yakın petrollere ancak denizden hücum

edebilirler. Buna mâni olmak için, Türkiyenin, Boğazları İngilizlere rızasıyla açması lazımdır. Eğer Türkiye bunu yapmazsa, Boğaz - ları hücum etmek icap edecektir. Şimdiki ahval, eski harp gibi ol - madığından buna İngilizler mu - vaffak olamazlardır." (Devamı 3 üncü Sahifede)

Alman piyadeleri mîtralyöz çağımaa

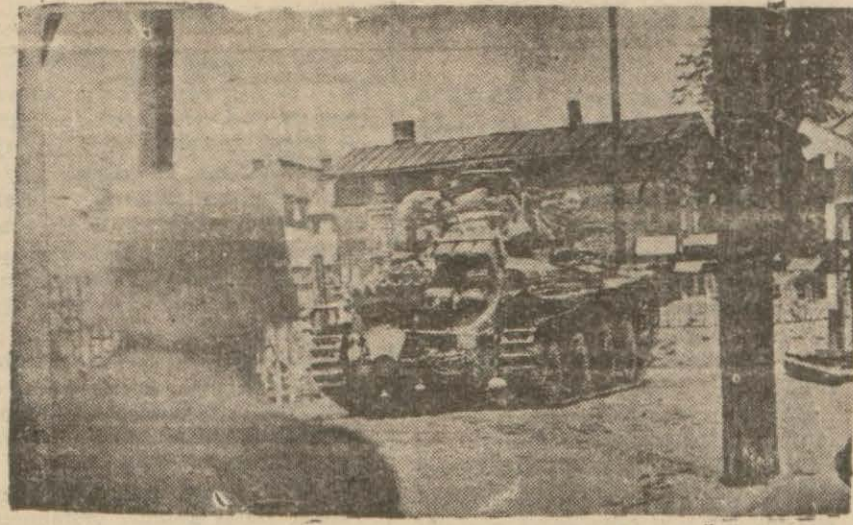
HARP VAZİYETİ

Şimalde vaziyet Rusların, merkezde ve cenupta ise şim - dilik Almanların aleyhinedir

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

İki tarafın tebliğlerinde Al - man - Sovyet cephesinde mühim hareket yapıldığına delâlet eden - ce bir malûmat yoktur. Diğer

kaynaklardan gelen haberlere gö - re: 1 - Ruslar Karadenizde Dnye - (Devamı 3 üncü Sahifede)

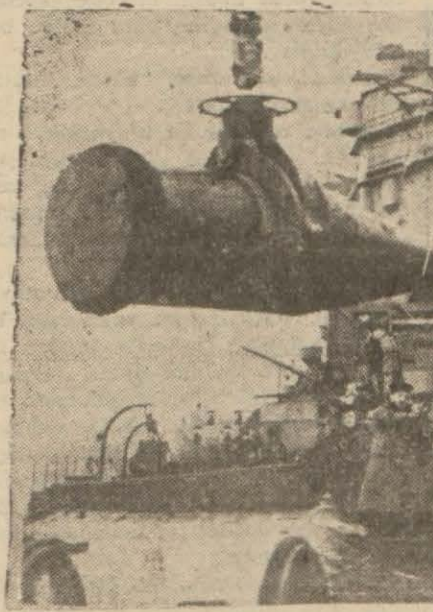
Bir Rus köyüne giren Alman tankı

İNGİLİZ işçisinden SOVYET işçisine!

Kaybettiğiniz her silâhın yerine on tane vereceğiz

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz işçileri Sovyet işçilerine gönderdikleri be - yannamede bilhassa şöyle söylemek - tedirler: "Size yardımı vadettik, yardım e - deceğiz. Kaybettiğiniz her silâhın yer - ine on tane yenisini vereceğiz.

Atlantik harbini kazanmak üzere - yiz. Düşman, on gündenberi 14000 ton gemi batırdı ve bu rakamı derhal on misline çıkarmayı lüzumlu gördü."

Bir İngiliz harp gemisi üslerinden birinde mühimmât alırken...

Millî Şef

Dün Manısayı şe - reflendirdiler

Garbi Anadolu'da seyahat etmekte olan Reisicumhur İsmet İnönü dün sa - at 11,45 de İzmirden hareketle Manı - say'a gittim, orada müesseseleri gezmişler, halkın coşkun tezahürleri - le karşılanmışlardır.

Millî Şefimiz, akşam saat 20,40 da İzmirde dönmüşler ve Ordu Evine gi - derek orada şereflerine verilen ziyaf - tte hazır bulunmuşlardır.

İnhisarlar ida - resinde bir suistimal mi?

İdarenin getirdiği çiviler piyasaya çı - karılıp satılmış!

İnhisarlar Umum Müdürlüğü için hariçten getirilmiş olan mühim mik - tarda çivinin piyasaya çıkarılıp yük - sek flatte satıldığı ilbar edilmiş ve derhal tahkikata başlanmıştır. Zabıta ve İnhisarlar Müfettişleri ayrı ayrı tahkikat yapmaktadırlar, levazım an - barlarında bulunan çivilerin nasıl pi - yasaya çıkarıldığı araştırılmaktadır. Dün, bir çok inhisar memurlarıyla çivi taciirlerinin ifadeleri alınmıştır.

Amerikada harp malzemesi imalatı

Vaşington 3 (A.A.) — Cumhur - Reisi Ruzvelt, dün matbuat kon - feransında, Amerika endüstrisi - nin, faaliyetini silâh ve harp mal - zemesi imali üzerinde taksif et - mek üzere, sivil ihtiyaçlar için malâtta bulunmayacağını bildir - miştir.

İRAN ile mutabakat hasıl oldu

Londra 3 (A.A.) — Son ha - berlere göre, İngiliz ve Sov - yet diplomatik mümessilleri, İran Başvekili ve Hariciye Nazırı ile üç memleket ara - sında yapılacak anlaşmanın şartları hakkında mutabık kalmışlardır.

Alman - Sovyet HARBINE BİR BAKIŞ

Dnyeperde geçmek ve geçirtme - mek gayreti

Rusların Karadenizde bir yere asker çıkar - mak teşebbüsü akim kaldı

Sovyetlere mühim miktarda Ameri - kan ve İngiliz tay - yaresi gönderilmiş

(Yazısı 3 üncü Sahifede)

İngilizlerin Blenheim bombard - man tayyareleri bir akın esnasında

İngiliz tayyareleri Berlin üzerinde

Londra, 3 (A.A.) — Alman radyo - su dün gece İngiliz bombardıman tay - yarelerinin Berlin üzerinde uçtukları - nı bildirmektedir.

Anadolu yakasının İmar plânı

Yeni plâjlar, gazi - nolar, oteller inşa edilecektir...

Plânın son kısmını da bugün neşrediyoruz

Anadolu ciheti Marmara sahil - lerinin ne şekilde imar edileceği hakkında hazırlanan projenin bir kısmını dün yazmıştık. Bugün de son kısımlarını yazıyoruz: Haydarpaşadan Pendik'e kadar olan demiryolunun her iki tara - fında yeşil birer gezinti yolu ya - pılacak ve evler bu yolların geri - sinde inşa olunacaktır.

İstasyonlar civarı müstakil bir Site haline konarak çarşı ve pazar yerleri için plânlar hazırlanacak.

tur. Gerek sahilde ve gerek de - miryolu boyunca inşaat geliş - gel - zel, serpilmiş bir halde yapıldığı - dan intizami temin için badema buralarda küçük arazi ifrazları cephe 18 metreden aşağı olmamak üzere bir dönüm veya 18 X 50 metre murabba. Büyük ifrazlar cephe 35 metreden aşağı olmamak üzere asgari iki dönüm veya 18 X 35 X 60 metre murabba olarak yapılacaktır.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Mebuslarımız Fa - tih ve Eminönü halkını dinlediler

Nedamet getiren bir sabıkalı - nın da müracaatı not edildi

İstanbul Mebusları dün de Emin - nü ve Fatih Halkevlerinde toplanarak halkla temaslara devam etmişlerdir. Bu toplantılarda bazı yolların yapı - lması ve sokakların aydınlatılması is - tenmiştir. Bir vatandaş bundan 20 yıl evvel kazanan bir suç işlediğini, vica - denin nadim olduğunu, şimdi bir dü - kân açmak istediğini, fakat "Sabıka - lı" diye izin verilmediğini söyle -

Vali bu müracaatı not etmiştir. Ba - rem Kanununda taddilat ıcrası veya memurlara ve işçilere "pahalılık zam - mı" verilmesi talebinin öğleden sonra resmi dairelerde çalışmasına mü - saade olunması istenmiştir. Bir talebe

(Devamı 3 üncü Sahifede)

İzmirde feci bir tren kazası

İstanbul'da bir Mu - sevinin tren altın - da kafası kesildi

İzmir 3 (Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Dün feci bir tren kazası olmuştur. Karşıyakada Ha - çihüseyn istasyonu ile Şişli is - tasyonu arasındaki 46 numaralı demiryolu köprüsünden yürüye - rek geçmekte olan İstanbuldan İzmir'e yeni gelmiş, İzak Nesim adlı birisi birdenbire karşısına çıkan trenin önünden kaçama - mış ve altında kalarak kafası vü - cudünden ayrılmak suretile feci bir şekilde ölmüştür. Alâkadar makamlar tahkikata başlamışlar - dır.

ÇERÇEVE

Lâfın ötesi...

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Top gürlütüsünden fazla lâf patırdısı dinlediğimize ne şüp - hel..

Fakat top gürlütüsü vardır ki, sırasına göre lâf, lâf patırdı - da vardır ki, sırasına göre top sesidir.

(Ruzvelt) in iş günü muna - sebetile radyoda verdiği nu - tuk, delâletlerindeki bazı kat - iyetler bakımından top sesi heybetinde...

Bu nutukdaki delâlet kat'i - yetleri, işi üslup zaruretlerin - den, ifade maskelerinden, po - litika icaplarından ayıklama - sını bilencerce, yani ehlinece şunlardır:

1 — İngilizlerle Almanlar a - rasında, bilhassa harbin "şark istikametine çevrilişinden son - ra bir anlaşma ve uzlaşma ze - mininin açıldığı bir (emr.i va - ki) dir.

2 — Bu (emr.i vaki) etrafın - da bir takım Amerikalıların da (Ruzvelt) nezdinde teşebbüs - de bulundukları ve Cumhur .

reisini bu noktaya imale etmek için uğraştıkları oir hakikat...

3 — Fakat buna Amerika, yahut (Ruzvelt) asla ve kat'a razı değildir.

4 — Avrupa ihtilâfının ba - şında, herkese sulh ve müva - zene tavsiye eden, yerinden kıpırdamağa niyetli görünmü - yen Amerika, şimdi harp mev - zuunda, Kraldan fazla Krallık taraftarıdır. Zorla uyandırıldığı tatlı uykusundan sonra, şimdi onu uyandıranlar uykuya yat - sa da artık onun gözünü uyku tutamaz.

5 — Amerika, baştanbaşa harp sanayine döndürdüğü makine cihazını, bu emeğin verimine, mirasına, hakkına kavuşmadan, tepeden inme bir barışa razı olarak birdenbire ağız açık bırakacak olursa, ik - tsadi bir felâkete uğrar.

6 — Bugünkü harp sanayii istihşallerini kesesinden öde - yen Amerika devleti, yarın bu sanayi vücut hikmetini kay - bedince zararını neyle ödesin?

7 — Amerikan siyasetini e - linde tutan büyük Amerikan kapitalizması, Amerikayı Av - rupa ve Asyadaki pazarların - (Devamı 3 üncü Sahifede)

HALK FİLOZOFU

İSMARLAMA SAN'AT

REŞAT FEYZİ

Şehir Tiyatrosuna bile, ala - cağı telif hakkını düşünerek, piyes veren muharrir bulun - ma-ıg. naide, Radyo İdaresi, stüdyoda temsil edilecek piyes ismarlıyor. Şehir Tiyatrosun - da en muvaffak olmuş piyesler, telif hakkı almak gayesiyle de - ğil, başka duşuncelerle yazıl - mış eserlerdir.

Nerede kaldı ki, Radyo İda - resinin vereceği para, bir hiç - tir. Haftalarca, aylarca çalış - cak olan san'atkar bir eser vü - cude getirecek, bu eserin mü - kâfatı ile, İstanbulda, bir plaj otelinde 15 gün bile istirahat edemeyecek.

San'at eseri ismarlanmaz, sipariş edilmez. Bütün ismar - lama san'at eserleri köttür. İsmar - lanan eserini san'atkar, yalnız san'at gaye ve heyecanı ile ya - ratır. İyi bir pabuç 25 liraya, dört beş çift pabuç parasına bir san'at eseri ismarlanmak iste - niyor. San'atkar, bir kundura - ci olmadıkça çok pişmandır.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

HOLİVUDUN İÇYÜZÜ

Bir gazete var, âdetâ, nüik - seden hastalıklar misali, vakit va - kit, sinema payfahtı Holivudun içyüzünü anlatan bir takım ya - zılar tefrika eder. Hepsî malûm şeyler.. Doksan dokuz defa yazıl - mış, çizilmiş uydurma hikâyeler..

Bizim Osman Cemal şöyle de - di:

— Yahu, hâlâ, hangi içyüzü? Her şeyin bir içyüzü vardır, am - ma, Holivudun yoktur. Çünkü, o kadar çok yazıldı ki..

KADINLARA

DAİR

Bir okuyucum —yazısından ka - dın olduğunu anladım— bana söy - le bir mektup göndermiş: «Bir mecliste bahse tutuştuk. Sizin, kadınlarla fazla lâtife etmeniz - den, bekâr olduğumuzu tahmin ediyoruz. Yoksa, bu derece ileri gitmeniz, haddinize mi düşmüş?.. İlah..»

Bu muhterem okuyucuma şu cevabı veriyorum:

«Maalesef sultan değilim..»

DEFİNE

MERAKI

Define meraklıları yine çoğal - mış. Hergün, belediyeye bir çok kimseler müracaat ederek, defi - ne arama müsaadesi istiyormuş. bir çeşmenin altında, mühim bir define bulunduğu iddia olunu - yor. Vaktile, sahibi servet olan bir zatın, definesini neden bir çeşme altına saklamış olduğu şo - rulabilir.

İstanbulda, bir çok çeşmelerin altında su bile bulunmaz, define ne arasin, yahu?

AHMET RAUF

BENZİN TEVZİİ

Dörtte bir nisbetin - de azaltıldı

Şehrimize verilmekte olan ben - zin günde 15 tona indirildiğin - den taksi, hususî ve diğer oto - mobillerle, benzine çalışan diğer vesaite verilmekte olan benzin miktarı da dörtte bir nisbetinde azaltılmıştır. Bu vesaite dünden itibaren bu şekilde tevziata baş - lanmıştır. Taksilere günde dört yerine üç şişe benzin vermek - tedir.

Fatih dispanseri açıldı

Fatih yoksul hastalar dispanseri ye - niden inşa ve tevsi edilmiş ve dün kü - şat resmî yapılmıştır. İstanbul Meb'usları, Vilâyet ve Par - ti erkânının bulunduğu merasime İstiklâl Marşı ile başlanmış, Halkevi Re - isinin hitabesini müteakip meb'usları - mızdan General Kâzım Kara Bekir kordelâyı kesmiştir.

KÜÇÜK HABİRLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Belediye son günlerde bir çok fi - rınları piskil ve diğer sebeplerden ce - zalandırmıştır.

★ Belediye buz imalinde kulla - nmak üzere Romanyadan 1500 kilo ma - yî amonyak getirecektir.

★ Belediye, Şehir Tiyatrosunu İ - Kanunu nizamnamesinden harîc bi - rakmak için Dahiliye Vekâletine mü - racaat etmiştir.

★ 1733 taksi otomobili şöförü Rıza ile 2463 taksi şöförü Mehmet Çakır müstehri almadıklarından dolayı ce - zalandırılmışlardır.

TİCARİET ve SANAYİ:

★ Flat Mürakabe Komisyonunun takviyesi ve mütehasss âzalar ilâvesi kararlaştırılmıştır.

MÜTEFERRIK:

★ Ziraat Vekâleti tarafından har - riçten getirilen ziraat makinelerinin yedek âletleri maliyet fiyatından ziraat - çilere satılacaktır.

★ Maarif Vekâleti, bu senâ mek - teplerde okutulacak kitapların liste - sinâ hazırlamıştır. Bugünlerde vilâyet - lere bildirecektir.

GÜNÜN İTİFAKI

Ezbercilik kalktı, zekâ ve muhakeme yerine geçti

Dostumuz Selâmi İzzet Sedâs'ın yazdığı bir tiyatro makalesine itiraz eden muharrir Refik Halit Karakayış için, makale sahibi: «Ezberden konuş - sanlar..» diye bir ithamda bulunmuş - tu.

Ezberden konuşmak, bilmiyoruz, bir hata mudur, bir kusur mudur? Es - kiden mekteplerde ezber dersine çok ehemmiyet verilirdi. Ezber dersinin bir adı da inşad idi. Hafıza, ilimde, kendisine çok düzen verdi ve mah - kemeye girdi. Onun arkasından gi - ren kızı kıyafeti düzgün, efendiden bir zat da yürüyüş hâkîmin karşı - sında, onunla yanyana durdu.

Bilâhare, pedagoji denen asrî ilim, ezberciliği mekteplerden kaldırdı, ye - rine müşahede, tetkik ve muhakemeyi koydu. Talebelik kolaylaştı. Çocuk - lar, hiç bir şeyi ezberlemez oldular. Herşeyi zekâ ve muhakemeleri ile bulur hale girdiler. O derecede ki, ilimkepten mezun bir çok çocuk - lar, kerrat cedvelini dahi ezberle bil - mez oldular.

Hulâsa, ezbercilik, bütün bütün defî ve tardedildi. Meğer, eskiden ne biliyorsa, ez - bercilik sayesinde öğreniyormuşuz. Ezbercilik kalkınca, kâfalar boş, tam - kir oldu. Filvaki onun yerini tetkik, müşahede, ve muhakeme tutacaktır amma, tutmadı işte..

Ezber konuşanlar da, dolayısıyla, kalmadı. Önce, ezberle uzun uzun ta - rihler, vak'alar, hâdiseler anlatan in - sanlar vardı. Bu gibi tipler küendi. Onların yerini zeki, muhakemeli in - sanlar aldı, burada zeki, muhake - meli insan tabirinden ziyade, açık göz insan demek daha doğrudur. Çünkü, dünya açık göz dünyası. Ze - kâ ile açık gözük ise tamamen başka başka şeylerdir.

Mesela, bir Bob - Sül gence Nedim kim diye sorunuz. Size şu cevabı ve - recektir:

— Benim hafızam zayıftır. Daha zi - yade zekâmla mektepe muvaffak o - lorum.

Siz, ona şöyle bir ipucu verin:

— Canım, Nedim, meşhur mimar değil midir?

— Ha.. Evet, Taksim Gazinosunu yapan büyük san'atkar.

Hulâsa, ezbercilik kalktı, yerine, zekâ ve muhakeme kaim oldu. Dün - ya da böyle oldu?

BÜRKHAN CEVAT

Hayvan Sergisi

Cuma günü Bakır - köyünde açılıyor

Bakırköy kazasının ehli hayvan sergisi 5 eylül cuma günü saat 15 de Veliefendi çayırında açıl - lacaktır. Saat 14.30 dan itibaren davetliler için istasyondan oto - büsler kaldırılacaktır.

HALK SÜTUNU

Tecrübeli bir muhasebeci iş arıyor

Uzun müddet telgrafhanede muha - sebecilik yapmış hesabı kuvvetli, ya - zısı muhtazam, bilgili ve tecrübeli fak - ir bir zat kanakak bir ürele iş a - ramaktadır. Arzu eden muhterem iş sahiplerinin Lütfen Son Telgraf Halk Sütununda «Muhasebeci» rumuzuna yazmaları rica olunur.

Boyan Sabahat: Namınıza bir iş verme mektubu gelmiştir. Lütfen saat 13 - 16 arasında almanız mercudur.

Boyan H. Y. Z: Namınıza Beykoz - dan bir mektup gelmiş ve bugün ad - resinize gönderilmiştir.

ACIK KONUSMA: Boyan Şüle: Sordunuz hususlar hakkında esaslı izahatlı muhtevî bir mektup bugün ta - ahhütlü olarak adresinize gönderil - miştir.

Dedi. Ortalığa gölgeler çöküyor, rüzgâr yerden eserek geniş kıyın - kumları, derenin sulukları ırperti - yor, gökte koyu renk bulutlar koşa - rak uçuyordu.

Arka arkaya gök gürlemeleri birbirini kovaldı. «Zorban» in bu - lûtları gömülü tepesi, çakm şimşek - lerle aydınlanıyor, yeşilliklerin taze rengini nefî gölgeler kaplıyordu.

Hâlâ elmdelik sopyala dere kumsa - lında çocuklar açıyorlar. İçime ga - rip, sızı halinde yumuşak bir mah - zunluk çıktı.

Recep, oturduğu yerden kalkarak, yanına geldi. Çenemin ucunu tu - rak, başımı hafifçe kaldırdı. Gözle - rinde alav gibi sıcak bakışlar var: — Fligen «bacı» ne oldun?

Gülümsem:

— Ben, artık senin bacın değilim Recep..

Bu sözlerle alırdımdı. Hep o sı - cak bakışlarla yüzümü okşıyarak ba - kıyordum:

— Hem bacım, hem anam, hem de -

— Hem de Recep?

— Her şeyimsin!..

Çenemi tutan parmaklarını, avuç - larının içine alarak, kocaman, kuv - vetli elini öptüm.

Yavaşça elni çekerek uzaklaştı. O - nun yüksek boyunu, iri vücudunu, güzel başını zevkle seyrediyordum.

MAHKEMELERDE

Yazan: HÜSEYİN BEHCET

“Ben böyle enaiyimdir.. Eşekliğime doymayayım!”

Mübaşir, hânceresini yirtacakmış gibi çıkan bir sesle, boğuk boğuk ba - ğırdı:

Fuat.. Mehmet Ali.. Fuat, Meh - met Ali..

Sirtında rengi atmış bir elbise, saç - ları uzamış, traşı gelmiş, kravatının rengi solmuş, yakası ve gömleği kirli bir adam, başındaki eski şapka yı - kırık kravatını ve yandan ayrılmış yağlı ve uzun saçlarını düzelterek kendisine çeki düzen verdi ve mah - kemeye girdi. Onun arkasından gi - ren kızı kıyafeti düzgün, efendiden bir zat da yürüyüş hâkîmin karşı - sında, onunla yanyana durdu.

Reği atmış elbise, saçları uzun ve traşı gelmiş olağ zat davacı, diğeri maznundu. Hüviyetleri tesbit edildik - ten sonra, davacı Mehmet Ali dava - sını anlatmaya başladı:

— Fuat böyle hukuku kadimemiz vardır. Hattâ kendisi velinimetidir. diyebilirim. Şimdiye kadar gününğün lûtfurlarını gördüm. Dün akşam da bir ricada bulunmak üzere devlethane - lerine gittim. Birine mi hiddetlen - miş, neydi, ben evvelâ içeri aldım. Ondan sonra, adamlarına,

— Şu keratayı yakalayın! dedi. U - sağı, bahçıvanı filân, iki üç kişi ci - kıp beni yakaladı. Hem onlar, hem kendisi dövdü. Fakat, sonra karakol - da sade kendisi dövdüğünü söyledi. Ben de zaten onlardan davacı de ği - lim; onlar emir kuludur. Kendisinin davacıym. Maamafih, kabul ederse bir sartla davamdan vazgeçerim. Eski - den olduğu gibi lûtfurlarında devam

ederse.. Yoksa, davam davadır; mad - di ve manevî zarar olarak elli lira is - terim.

Davacı oturdu. Ne diyeceği sorulan maznun, fabrikatör Fuat kalktı.. o da anlatmaya başladı:

— İşin evveliyatı uzundur. Trans - val harbinde bu benim emirberimdi. Oradan tanzim. Son zamanlarda İ - stanbulda beni buldu. Yanıp yakıldı; tazallım etti. Fabrikamda iş verdim. Biraz çalıştı. Elime para geçince, içip içip fabrikaya sarhoş gelmeğe, ken - di çalışmaduktan başka, çalışanları da işten alıkoymaya başladı. İslâhma uğ - raştım; olmadı. Yol vermeğe mecbur kaldım. Bir müddet sonra tekrar gel - di; yalvarıp yakardı. Yine fabrikada iş verdim; yine aynı hal.. Tekrar yol verdim. Ondan sonra geldikçe, bir - kaç lira verip savuyordum. Bu bana daha karlı geliyordu. Son zamanlarda müracaatları da sıklaştırmaya, hattâ, fabrikayı bırakıp eve gelmeğe baş - ladı.

Son defa bir hafta evvel yine bir sabah geldi. Ben çıkarken kapının önünde karşıladı. Çıkartıp on lira ver - dim ve bir daha ne eve, ne de fabri - kaya uğramamasını tenbih ettim. Dün gece, gece vakti, kapıyı açık bulmuş, gelip içeri kadar girmiş. Taşlıkla gö - rünce hiddetlenmiş; kapıyı kapadım ve «bir daha buraya gelecek misin? Habersiz içeri girecek misin?» diye i - ki tokat vurdum. Hepsî bundan iba - rettiler. Böyle şartla davadan vazge - çmesine de taraftar değilim.

(Devamı 4 üncüde)

Bisikletle kamyonun altında kalan çocuk hastahane de öldü

Bir adam kıskançlık yüzünden karısını on iki yerinden bıçakla ağır yaraladı

16 yaşlarında Osman adında bir çocuk dün bisikleti Küçük - çekmeceye giderken, asfalt yolda bir kamyonla karşılaşmış ve ka - camıyarak tekerleklerin arasına düşmüştür.

Osman muhtelif yerlerinden a - ğır surette yaralanmış, baygın bir hâlde kaldırıldığı Gureba has - tanesinde biraz sonra ölmüştür. Müddeiumumilik tahkikata el koymuş, Osman'ın cesedini mu - yene eden Adilîye doktoru def - nine ruhsat vermiştir.

12 yerinden bıçakladı

Kasımpaşa da oturan Sabri a -

dında birisi, dün sabah karısı 26 yaşında Makbule ile kıskançlık yüzünden kavga etmiş ve kadını 12 yerinden bıçakla ağır surette yaralamıştır.

Makbule baygın bir halde Be - yoğlu hastanesine kaldırılmış, Sabri yakalanmıştır. Kadının bilhassa iki yarası ağır ve hayatı tehlikededir.

Raşit Rıza Tiyatro - sunun büyük turnesi

Raşit Rıza tiyatro heyeti 5 ey - lül cuma günü İzmir'e hareket edecek, Fuarda 15 temsil vere - cektir. Bundan sonra san'atkar - lar cenup, şark ve garp vilâyet - lerinde beş ay sürecek büyük bir turne yapacaklardır.

Münakalat Vekâleti san'atkar - lara bu seyahatleri için büyük kolaylıklar göstermiştir

Bizzaza

Mekteplerin açıl - ması yaklaşırken

Hangi ilmekteplerden çıkan tale - benin hangi ortamektebe ve hangi or - tamekteplerden mezun olan talebe - nin de, hangi liselere girebileceği tes - bit ve ilân edildi. Bundan maksat, muayyen mekteplerde tahcümün ö - nüne geçmek, nakil vasıtalarından iz - dihamı önlemektir.

Fakat, tedrisat başlandıktan sonra, bir çok mekteplerden bir çok talebe - nin yer değıştirdiği görüldü. Bunda, ileri sürülen mazeret ev taşınmasıdır. Ekseriya, ev nakli vâkı değildir. İşte bu mektep değıştirmeleri bilâhare, yine bir seyrifere meselesi, muay - yen mekteplerde tahcüm meselesi or - taya koyar. Bu noktaya dikkat etme - li. Alâkadarların da bu işin farkında oldukunu zannederiz.

R. SABİT

Su nizam - namesi

Aboneler hakkında cezai kayıtlar var

Nafia Vekâleti şehir ve kasaba - larda abonelere su tevzii ve satışı hakkında bir nizamname hazı - lamıştır. Bu nizamnamede abone - lerin su tesisatına veya hazineye verecekleri zararları alt hüküm - ler vardır. Aboneler yapacakları zararları tazmin edecekler ve son üç aylık sarıfatlarının on misli bedelini ceza olarak ödemeğe mecbur olacaklardır. Tekerrürü halinde tazminat alındıktan son - ra su da kesilecektir.

Şoför kurnazlığı

Her müşteriden zam istiyorlarmış!

Bazı şoförlerin şehir haricine götürdükleri her müşteriden ge - hir harici zammı isedikleri gö - rülmektedir. Halbuki yalnız ge - hirden dışarı çıkan ve gittikleri yerde kalan kimselerden bu zam - min alınması lazımdır. Aynı oto - mobilde tekrar şehre dönen müş - terilerin bu zammı vermeme kabul edilmiştir. Aksi hareket e - den şoförler cezalandırılacak - lardır.

Tenisçilerimiz İzmir'e gidiyor

İstanbul tenisçileri İzmir Fuarı münasebetile tertip edilen müs - abakalar için İzmir'e davet edil - mişlerdir. İzmir'e neden fazla te - nisçisi gidecektir. İzmir, Ankara, İstanbul tenisçileri arasında ya - pılacak müsabakaları kazanan tak - im Fuar kupasını alacaktır.

Ceza evlerinde mektepler açılıyor

Adliye ve Maarif Vekâletleri yaptıkları temaslara neticesinde her ceza evinde birer okul tes - sini kararlaştırmışlardır. Yüksek malûmat sahibi olanlardan ma - ada bütün mahkûmlar bu okul - lara mecburen devam edeceklerdir. Her hazıranda diğer mekteplerde olduğu gibi burada da imtihan - lar yapılacaktır.

Hava Kurumuna ya - zılanlar artıyor

Yapılan tekkiklere göre Türk Hava Kurumuna âza kaydı için her tarafta büyük bir rağbet vardır. Diğer senelere nisbetle âza kaydı birkaç misli fazlalaş - mıştır. Aza kaydının kolaylaş - tirılması için yeni tedbirler ah - nacaktır.

EDEBİ ROMAN: 97

Bir Cinayet Davası

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Bir tek taşın bile ele geçiril - mesi katilin olduğu kadar satı - cının da izini meydana çıkar - mağa kifayettir eder. Bu dile - ğimi hey'eti hâkiminin kabul e - de ceğizine emin bulunuyorum.

Hâkim Muzaferin bu dileği hakkında müddeiumumiye ne di - yeceğini sordu. Müddeiumumi i - tiraz etmedi. Bunun üzerine hâ - kim:

— Ferdi, Güzin vesair alâka - darlardan alınacak izahat üzeri - ne icap eden yerlerde tetkikat ya - pılması için müddeiumumiliğe tezkere yazılmasına.

Şeklinde bir karar verdi. Ve.. Muzaferden sordu:

— Güzinden soracağınız başka bir şey var mıydı?

Muzafer:

— Bir iki sual daha..

Diye suratındaki mimiklerle dedikine kuvvet vererek ricada bulundu. Hâkim:

— Pek güzel sorunuz..

Dedi ve.. Muzafer de sorusunu yaptı:

— Ayşe, Nermin ve şimdide ka - dar düşünlenen şahitlerle aranızda geçen herhangi bir hâdise var mı - dır?

— Yoktur.

— Bunu en büyük mukaddesa - tınız söz vererek ve and içerek söyleyebiliyor musunuz?

— Evet.

Vedatla bunlar arasında her - hangi bir hâdisenin vukuunu ha -

tırılıyor musunuz?

— Hayır! Kapıcı ile ilk akşam aralarında bir tahkire bir vazife sahibinin ortaya koyduğu basit bir çekişme olmuştu. Fakat, bun - dan başka ne büyük ne küçük hiç kimse ile aralarında bir şey olmamıştır.

— Bunların annenizle araları nasıldı?

— Yalnız adlarını verdiğiniz üç kişi ile mi?

— Hayır mahkemede adları ge - çen, şahadet eden herkesle?

Güzin bir an düşünerek cevap verdi:

— Ferdi ile arasında kendi he - sabına hiç bir şey yoktu. Ayşe, matmazel oda hizmetçisi dalkavuk derecesinde kendisine prestis edi - yorlardı. En baş düşmanı Recai idi. Recaiyi o kovmuştu. Bahçıvan Şabanı da pek sevmezdi. Fakat, mütebariz surette kimse ile ara - sında bir şey yoktu.

— Anneniz alkol alır mı idi?

— Ancak bir misafirlikte fa - lan..

— Vedat size, kendisine iltihak eder etmez rah ve mes'ud bir hayat temin edebildi mi?

Güzin tereddütsüz cevap verdi:

— Çok rahat ve mes'ut. Çünkü, babamın refahı değil bana ver - diği kalbi saadeti ve rahatlığı her şeyin fevkinde idi. Babamla bir odanın içinde oturuyorduk.

(Arkası Var)

DİE Politika

Fransa haricinde Fransızlar..

Yazan: Ali Kemal SUNU

Acı mağlubiyetin tesirleri g - lar geçtikçe daha duyulmuş. Fransanın geçen hazırandaki rupada mağlûp düşerek Al - manyaya ve İtalyaya tes - gibi değildir. Fransızların sol enahları felâketten bir - me's'ul tutmaktadır. Bugün

Fransasında açılan açığa ri - yatıle bir sağ - sol müca - nin devamına imkân yok. Vi - kiler daha felâketin başında seleyi kesip atmak istedikleri

sanın uğradığı ızdıraptan na - nah mes'uldür, dendi. Avra - daki Fransanın büyük bir i - ggal altında, bir kısmı de - hükümetinin idaresindedir. bir ve felâketin mes'ullerini

mak diye geçen sene o hük - girttiği isten müsbet bir y - ırkacağı zaten tahmin edile -

Çünkü böyle büyük bir iç - kılı kırk ayırabilmek için mü - sait bir zaman beklemek

rudur.

Avrupadaki Fransanın çıkabilecek gelip gecenleri daha serin kanla muhakeme - bilmek ve neler geleceğini

günmek imkânını bulanlar çok değil. Fransadaki sağ - cenahlar arasındaki kavga

değildir. On dokuzuncu asrın vaminca ve yirminci asrın

kırk senesinde bu mücade - türlü safhaları görüldü. için şimdiki felâketin âmil - ararken de bu sağ - sol kav - nin akisleri duyulacaktır.

Ne olursa olsun mağlubiy - lâketi her Fransızın ayrı ya - ne cökmüştür. Zaman ge - yere kapanmak şöyle dursu -

tırıp daha artmaktadır. So - sol her Fransız şunu soru - bilir: Bu felâketin önüne ge - mese bile Avrupa'da mağlû -

duktan sonra Afrika'da day - mümkün değil mi? Bu sual - vap vermeğe çalışırken sağ

mücadelesinin tesirlerinden kalarak mümkün mertbe - raf kalmaya uğraşan Fran -

yeni çıkmış bazı yazıları. Bunlar felâketten su veya

kanın mensuplarını mes'ul - mağı değil, eskidenberi - sürmekte olan bir zihniyet

kid etmeği daha doğru bul - lar. Bu zihniyet de mağlubiy -

lâketinden sonra geriye - kurtarmaya çalışmanın or - tirme yol olduğu düşün -

Felâketin arifesinde ve ba - bağ gösterdiği günlerde

mukadderatını idare etme - kiine gelenler, bu mes'ul - zerine alanlar başa gelece - türlü korkunç bulmuşlar.

ihtilâl çıkacak, hariceten - man orduları galip sıfatıyla rüyüşüne devam ederek

baştan başa dahildeki mu - ihtilâlin önüne geçmek için

riçteki düşmanla biran - bir mütareke akdi daha mi - görülmüş. Bundan başka

son haricindeki imparator - Afrika'da mukavemet har - vücade ederken İngilizle - ber fiilen mücadeleye

artık sebep kalmamış diye - medilmıştır.

Çünkü İngilterenin de - pip yaparak Almanya ile

laşmaya varmak suretile - linden sıyrılacağı zammı - Fakat vekâyi bunun aksine

teren mağlubiyetin türlü - çekerken Fransızlar için

mazinin böyle bir muhakeme

Son 24 Saat İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

İhbar eden: Muammer Alatur

Alman stihbarat bürosu bildi -
yor: «Türk resmi mahfillerinde
Türkiyenin bitaraflik siyaseti bir
kere daha ehemmiyetle kaydedil -
mekte ve her ne taraftan gelirse
gelsin, hiçbir taziyin bu siyaseti
değiştirmeyeceği bildirilmektedir.»
**AMERİKA SEFİRİ HARİCİYE
VEKİLİMİZİ ZİYARET
ETTİ**

Londrada çıkan «Deyli Telgrafın»
Ankara muhabiri, Amerika bü -
yük elçisinin Hariciye Vekili Şük -
ru Saracoğlu'na yaptığı ziyarete
büyük bir ehemmiyet vermekte -
dir.

Muhabire göre, bu ziyaretin
muhabirine malumat almak için
yapıldığı beyan ediliyorsa da, A -
merikalıların Almanya'ya karşı
harabenin memleketlere yardım
ı için icar ve iare kanunu muc -
ibince sarfettiği gayretler, Türk -
ler üzerinde tesir uyandırmak -
tedir.

Berlinin yarı resmi kaynakları
da bunu bildirmektedir:

Ankardaki Amerika büyük
elçisinin İrana karşı İngiliz - Rus
taarruzuna Amerika hükümeti -
nin müdaheret ettiğini, Türk hü -
kümetine bildirmiş olduğuna dair
Amerika ajansının verdiği ha -
ber nazari dikkati celbetmiştir.

Amerikalılar, şimdiye kadar
kudumiyeti muhafaza etmişlerdi.
Mademki şimdi ifşaatta bulunul -
muş, Amerika Hariciye Na -
zarı Hull, bazı meseleler hakkın -
da beyanatta bulunulmak üzere
çok uzun müddet tereddüt et -
meyecektir.

İNGİLİZLERE GÖRE

İrlanda muhasamatı tatil Lon -
don gazetelerinin başlıca mevzu -
ları teşkil etmektedir. İngiliz ga -
zeteleri muhasamatın tatil edil -
mesinin İranın komşuları ve bil -
hassa Türkiye için çok faydalı
olduğunu tebarüz ettiriyorlar.
Daily Telegraph'ın diplomatik
muhabirleri yazıyor:

«Türklerin İrlandaki hareket
kalkındakı endişeleri son 24 saat
inde büyük bir nisbette sükü -
net bulmuştur.

Türk hükümet merkezinin si -
yasal mahfilleri itimatlarını tek -
rar bulmuş benziyorlar ve Rus.

İhbarlar Umum Müdürlüğünden:

- 1 - Teşkilatımızdaki münhal memuriyetler için müsabaka imtihanı yapı -
lmıştır.
- 2 - Bu imtihan 25.9.41 Perşembe günü İstanbulda Sirkeci'de Hamidiye
Caddesinde memurin kursu binasında saat 13 de yapılmıştır.
- 3 - Talip olanlar bir dilekçe ve evrakı mübte ve iki fotoğrafla birlikte
Umum Müdürlük Zati İşleri Şubesine müracaat etmelidirler.
- 4 - İmtihana girmek isteyenlerin aşağıda yazılı vasi ve şartları haiz ol -
maları lazımdır:
A - En az orta tahsilini bitirmiş olmak,
B - 21 yaşından aşağı ve 30 yaşından yukarı olmamak,
C - Vazife ifasına mâni bir hali bulunmamak,
D - Her ikilide vazife görebilecek derecede sıhhatli olmak,
E - Akıllı ve aklı başında olmak, referans olarak göstermek,
F - Askerliğini yapmış olmak veya müecce bulunmak ve bilhassa her iki
de son yökamlarının nüfus cüzdanına kaydedilmiş olmak,
G - İmtihan mevzuu şunlardır:
A - Hesap ve hendese,
B - Yazi,
C - Umumi malumat (hayat bilgisi, coğrafya),
D - İmtihanda kazananların muvaffakiyeti ve tahsil vaziyetlerine göre
dereceleri üzerinden ücretleri tesbit edilerek sırasile tayinleri yapılır.
- 5 - Tayin edildiği mahal ve vazife -
tebellüğü tarihinden itibaren 15 gün
içinde kabul ile vazifesi başına gitmişlerin tayin ve imtihan hakları iptal
olur.
- 6 - Yukarıdaki şartlar dairesinde 10.9.41 de Erzurumda, 15.9.41 de
Tokat, Bursa, 20.9.41 de Zonguldak, Kayseri ve İzmirde ve 25.9.41
İstanbulda madada Malatya ve Konya ve 30.9.41 de Diyarbakır ve A -
ntalyada da memuriyet imtihanları yapılmıştır. «7689»

Edebi Tefrika No: 7

Hatır İçin Öldürdüler

Yazan: AKAGÜN ÜZ

Fatma piyano çalmaz oldu. Ri -
yasete kulak asmadı. Piyano çal -
dığı zaman konseri hatırlıyordu.
Ne kadar yanyana olsalar, piya -
no kendisini uzaklaştırdığı
kudum kaplıyordu. Aliden uzak
kaldıkça, onunla kalb kalbe, ruh
ruh bulmak için ne yapmalıy -
dı? Bu yakınlığı, keman çalmak -
tı. Piyano bu onun için bi -
ri. Kemana heves ettiğini gö -
ren babası, gittikçe değişen, me -
habet hal alan kızını belki a -
kılabilir umudu ile bir gün:
«Kızım, dedi, Mademki me -
habet bari iyi öğren. Ali bey -
le edilecek sana ders...»
Fatma şiddetle reddetti:
«Olmaz! O bir üstüddir. Nasıl
da bir kaprisyöz aceminin

Türkiye bitariftir — An -
kardaki Amerikan el -
çisinin Hariciye Vekili -
mizi ziyareti — Alman -
lara göre, harpten sonra
yeni Avrupa nizamı

ların tehdidinden korkmaya ma -
hal olmadığını anlıyorlar.»
**HARPTEN SONRA ALMANLA -
RIN YENİ NİZAMI**

Harbin ikinci yıldönümü, Al -
man mehafilleri harp sonu Av -
rupasının yeni nizamı hakkında
Alman noktai nazarını tasvir et -
meğe bir vesile teşkil etmiştir.

«Gazet dö Lozan» in Berlin mu -
habirine göre, bu noktai nazar
dört esasta hulasa edilebilir:

1 — Ortada, ne galip, ne mağ -
lûp, ne müttetik, ne inkıyat al -
tına alınmış millet kalmıyacak -
tır. Her millet aynı hukuktan ist -
tifade edecektir.

2 — Yeni nizam, Avrupa kıt'a -
sının mutlak emniyetini, yani
harpten gelecek her türlü teh -
didit ortadan kaldıracak esaslara
istinat edecektir.

3 — Yeni nizam, Avrupada tar -
ih, coğrafya, siyaset ve ekono -
minin tayin etmiş olduğu tabii
hudutlar haricinde bulunan dev -
letlere ve milletlere tatbik edil -
miyecektir.

4 — Harif tesirlere müsamaha
edilmeyeceği gibi bu tesirler na -
zari itibara da alınmayacaktır.

Avrupa, yalnız Avrupalıları a -
it olacak ve Avrupayı yalnız Av -
rupalılar hakim olacaktır.

Anadolu yakasının İmar planı

(1 inci Sahifeden Devam)
Bu şekilde büyük ifrazlar Kayışdağı
yolu ile Bağdat caddesinin ve Bostan -
cı — İcerenköy yolunun Şimal tara -
fında ve Bostancı — İcerenköy yolu -
nun Şarkında, İcerenköy — Bostan -
cı — Merdivenköy — Çamlıca ara -
sında yapılacaktır.
Bu sahilde inşa edilecek otel, plaj
ve gazinoların yerleri tafsilatı plânla -
rında tesbit edilecektir.
İcerenköyden Çamlıca doğru o -
lan kısım, stadyum ve prevanor -
yum inşasına ayrılmıştır.
Çamlıca ile Kısıklı arasında bir ki -
lometre uzunluğunda bir otomobil yo -
lu inşa edilecektir.
Çamlıcanın ağaçlandırılması için de
ayrı bir proje hazırlanmıştır.
Küçük Çamlıcanın, İstanbulun en
güzel bir sayfiyesi haline getirilmesi
için de ayrı bir proje hazırlanmıştır.

★ Vashington, 3 (A.A.) — Amerika
Cümhuriyeti Muavini Vallas dün söy -
lediği bir nutukta, Amerikan filosunu
methû sena etmiştir.

Son Telgraflar

İspanyada bazı mahkûmlar serbest bırakıldı

Madrid 3 (A.A.) — Nazırlar
Meclisinin dün akşamki icimai
beş saat sürmüştür. İçtimadan
sonra nesredilen bir tebliğ B.
Onrique Gazapo Valdes'in Posta
Telgraf Umumi Müdürlüğüne ta -
yin edilmiş olduğunu bildiriyor -
du. Adliye Nezaretinin bir ka -
rarnamesile 823 mahkûm mecburi
ikamete tâbi tutulmak şartile ser -
best bırakılmışlardır.
Başvekaletten çıkarılan bir ka -
rarnamede Fransa ile İspanya a -
rasında amele mübadelesinin şart -
ları tesbit edilmiş bulunmakta -
dır.

Bundan maada Nazırlar Meclis -
inde Adliye Nezaretinin teklifi
ile bir kararname nesredilerek
4524 mahkûmun bilâkayt ve şart
serbest bırakılması kabul ve tas -
vip edilmiştir.

Bren şehrine yeni akın

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz tayya -
releri Almanya üzerinde büyük faali -
yet göstermişlerdir. Bilhassa Bren
İngiliz hücumlarından çok müteessir
olmuştur.

CERÇEVE

Lâhu Ötes...

NECİP FAZIL KISAKÜREK

(1 inci Sahifeden Devam)
dan mahrum edecek, üstelik bu
pazarların istismar hakkını
müdafaa uğrunda deri ve ke -
mik değiştirmiş bütün bir sa -
nayi cihazını felce uğratacak
bir sulha, taş çatlasa yansa -
maz.

8 — Amerika, temsil ettiği
ve zorla İngiltereye de temsil
ettirmeğe çalıştığı bu menfa -
atlar manzumesinin sahibini,
Hristiyan medeniyeti ismile
anmaktadır.

9 — Bu Hristiyan medeni -
yeti Garp kapitalizma ve Em -
peryalizmasının dünyaya ta -
hakkiim hakkını, topuzla kafa -

HARP VAZİYETİ

(1 inci Sahifeden Devam)
per garbinda meğul bir noktaya
ihraç teşebbüsünde bulunmuş -
larsa da muvaffak olamamışlar;
2 — Almanlar Dnyeper boyun -
da büyük kuvvetler topluyorlar -
mış;

3 — Kareli berzahında Fin kıt'a -
ları ileri harekete devam ederek
Leningrada 50 kilometre yakal -
mışlar; Ladoga gölü şarkında da
ilerlemişler Vuoksen nehri man -
sabında Taipale mevkiini ıssal et -
mişler;

4 — Şiddetli yağmurların baş -
lamasına rağmen Almanlar Le -
ningrada doğru adım adım iler -
liyorlarmış;

5 — İngiliz ve Amerikan tayya -
releri Rusyaya vasıl olmuş, İngi -
liz pilotları da gönderilmiş; bu
yardım kışa kadar azami haddi -
ni bulacaktır;

6 — Finlerin Ruslara sulh tek -
lifi asılsızmış.

Fakat bizim anladığımızı gö -
re, Ruslar Leningrad bölgesin -
deki hava kuvvetlerini takviye et -
mişlerdir. Rus tayyareleri Alman
kıt'alarına ve ikmal kuvvetleri -
ne muvaffakiyetli hücumlar yap -
maktadır. Alman ileri hareketi -
nin yağmurlara ilâveten ağırlaş -
masının mühim sebebi budur.

meğe mahkûm olan şumarık, kir -
li bir kız!

Hayır! Yapmadı. Bu sevgiyi mu -
kadder olan ceyyanına bıraktı.
Kimseye bir şey söylemeye
kat'i karar verdi. Kararını da tu -
tuyordu.

Günden güne eriyordu. Hafta -
nın çok günleri sofrada bulunmaz,
aile, eş dost toplantılarında gö -
rünmez oldu. İsrarla soranlara e -
debiyata daldığını, çok okuduğu -
nu, nedense istihşasının kesildi -
ğini söylüyor.

Odasını Avrupanın her marka -
sında istihla ilaçlarla doldurdu -
lar. Bu dikkatlere, telâşlara rağ -
men şişelerin, kutuların açılma -
dığını farketmiyordu.

En hassasları dadı çıktı. Her
nasılsa keşfettiği bir sırrı yana
yakılan anlatı.

Gecelerin derinleşip tenhalaş -
tığı sessiz saatlerinde Fatmanın
yatak odasından çok gizli sesler
geliyormuş, tıpkı hıçkırık ses -
leri. Ağlayan bir insanın sesleri.

(Devamı Var)

Almanlar kış harpine hazırlanıyorlar

Zürih 2 (A.A.) — Saint Gallen
Tageblatt İsviçre gazetesinin Ber -
lin muhabiri B. Hitlerin bugün -
lerde bir nutuk vereceğini bildi -
riyor. Führer nutkunda harp me -
selelerini gözden geçirecek ve
Almanları muharebeyle bir kış
mevsimi daha geçirmeğe hazır -
lıyacaktır. Muhabir, Führerin, kış
mevsiminde yardım teşkilatının
küşat merasimi hasebile büyük
nutkunu irat etmesi ihtimali ol -
duğunu söylemektedir.

Bren şehrine yeni akın

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz tayya -
releri Almanya üzerinde büyük faali -
yet göstermişlerdir. Bilhassa Bren
İngiliz hücumlarından çok müteessir
olmuştur.

lara vurarak değil, aynonla u -
yutarak tatbik etmek gibi sa -
dece bir usul farkından doğan
bu usul farkının mücadelesini
yapan bir hâdise...

Böylece, aziz okuyucularım,
bundan tam 10 hafta evvelin -
denberi iddia ettiğim gibi, har -
bin şarka dönüşünden sonra bir
İngiliz - Alman anlaşması ve
buna yalnız Amerikanın mâni
olması ihtimali, (Ruzvelt'in bu
nutkile yüzde yüz gerçekleş -
miş oluyor.

Fakat bana sorarsanız, an -
laşma ihtimalinin tamamille
kalktığı günler henüz gelme -
miştir. Şark hâdiselerinden
sonra Hristiyan medeniyeti,
Karşılıklı fedakarlıklar ve ivaz -
larla, işin içine Almanya'yı da
alarak muradına ermek istiyebi -
lir.

Alman-Sovyet harpine bir bakış

Mihver kaynakları, Sovyetlerin Ka -
radeniz'de, Dnyeper'in Garbinda bir
veye asker çıkarmaya teşebbüs ettik -
lerini, fakat bu teşebbüsün püsür -
tüğünü bildirilmektedir.
Dnyeper nehri boyunca bütün Sov -
yet mukabil hücumlarının muvaffa -
kiyetizsizliği uğraması üzerine bu hü -
cumların şiddeti müteaddit noktalarda
hissedilir derecede azalmış ve hattâ
geçmişe başlamıştır.
Gecenlerde tatbik ettikleri müdafaa
usulünün hülfına Sovyetler şimdi bü -
yük piyade kuvvetlerinin istimalin -
den vazgeçerek bilhassa topçu ve tay -
yare faaliyetinin yapacağı tesire gü -
venmektedir.
Finlandiyada Finler Kareli berza -
hına doğru ilerlemeye devam etmekte -
dirler. Fin pîsardları eski Fin — Sov -
yet hududı üzerinde, Sisterbak civarı -
na kadar gelişmişlerdir.
Diğer taraftan Alman tayyareleri,
hücumlarını bilhassa Çerkof mintaka -
sına ve Moskovanın Cenubu Garbinda -
deki demiryollarına tevelli etmişler -
dir.
Sovyet hava teşekküllerini takviye
için Amerika ve İngiltereden mühim
miktarla tayyare gelişmiş olduğu Mos -
kovada bildirilmektedir. Bu sevkıyat,
İngiliz — Amerikan yardımının baş -
langıcıdır. Kış gelmeden evvel yardım
azamî haddini bulmuş olacaktır.

Stokholmden bildirildiğine göre,
Rus Generallerinden Selentsov Şarkı
Karelide cereyan eden muharebeler
esasında maktul düşmüştür.

Finlerin sulh yapmak istekleri
hakkındaki şayialar Moskovada tekzip
edilmektedir.

ALMAN-RUS HARBİ VE FİNLANDIYA

(Başmakaleden Devam)

ya, Litvanya ve Romanya böyle bir
politikann kurbanı oldular. E -
ğer Fransa yıkılmasaydı da Al -
manya garpta Demokrat devlet -
lerle meşgul olmakta devam et -
seydi, Rusyaya komşu olan diğer
memleketlerin de tecavüzü uğra -
mıyacıkları hakkında kimse te -
minat veremez. Bilâkis bütün e -
marceler Rusların, 1940 senesi ya -
zına kadar diğer komşuların hak -
kında da bazı tasavvurları oldu -
ğunu anlatmıştır. Fakat Fransa -
nın yıkılışı ve Almanyanın garp -
tan şarka dönüşü, Rusyanın he -
saplarını altüst etmiştir.

Ruslar bundan sonra 1939 A -
ğustos paktının imzasından son -
ra elde ettikleri ganimeti muha -
faza edebileceklerinden şüpheye
düşmüş. Filhakika bu paktın im -
zasını takip eden aylar zarfında
Rusların komşularına karşı takip
ettikleri tecavüz politikası, bu
küçük devletleri Almanyanın kol -
ları arasına atmıştı. Binaenaleyh
Almanya Rusyaya karşı hareke -
te geçmeğe karar verdiği zaman,
her şeyden evvel, sağ ve sol ce -
nahlarındaki iki memleketle, Ro -
manya ve Finlandiyaya yer -
leşti. Romanya Besarabyayı ge -
ri almak, Finlandiya da 1940 da
kaybettiği toprakları istirdat et -
mek için kapılarını Almanlara
açmağa hazırlandı. Eğer Almanya,
bu iki cennahdaki memleketleri ha -
reket üssü olarak kullanmamış
olsaydı, Rusyaya karşı harbi aç -
mazdı. Binaenaleyh bu memle -
ketlerin Almanya'yı yaptıkları
hizmet, ordularını Alman erkân -
harbiyesinin emrine vermekten
ziyade topraklarının hareket üs -
sü olarak kullanılmasına muva -
fakat etmeleridir.

Romanya Almanyanın yardı -
mı ile çoktan Besarabyayı geri al -
mış bulunuyor. Bugün Rumen
orduları Odessayı muhasara et -
mektedirler. Romanyalıların Be -
sarabyayı istirdat etmekten baş -
ka bir emelleri olduğu malûm de -
ğildir. Fakat Almanyanın mütte -
fiki olarak dövüşmekte devam e -
diyorlar.

Finlandiyalıları gelince, bun -
lar 1940 senesinde kaybettikleri to -
prakları henüz tamamille geri al -
mamışlardır. Birkaç gün evvel
Vipuri şehri istirdat edilmiştir.
Londrandan gelen haberlere göre,
Stalin, 1940 senesinde Finlandi -
yadan aldığı toprakların tahliye -
sini emretmiştir. Esasen Vipuri
şehrinin sukutundan sonra Fin -
landiyalıların 1940 hududuna ka -
dar gelmeleri bir kin meselesi i -
di. Stalinin böyle bir emri ver -
mesine sebep, Londranın bildir -
diğine göre, Finlandiya ile ayrı
sulh imzalamaktır. Filhakika Fin -
landiya, muayyen toprakların ist -
irdadı için harbe girmiş bulun -
duğuna göre, o toprakların istir -
dadından sonra mücadelede de -
vam etmek için ortağa bir sebep
kalmaması icap eder. Fakat man -
tik bunu icap ettiriyorsa da Fin -
landiyanın bu sırada Rusya ile
ayrı bir sulh imzalıyacağı şüpheli -
dir. Gerçi Finlandiyanın, 1940
senesinde Rusyaya kaybettiği to -
prakların istirdadı için yardımına
bulunmuş olmasından dolayı Al -
manya krsı minnet ve şükran
hissi beslemesine bir sebep yok -
tur. Çünkü evvelâ Rusya bu to -
prakları Almanyanın da zımnı mu -
vafakatile ihlak etmiştir. 1939 A -
ğustos paktı olmasaydı, Rusya
Fin topraklarını ihlak edemezdi.
İkincisi, Almanya Finlandiya to -
praklarını istirdadı için değil,
kendisine mahsus hesaplarla Rus -
yaya karşı harp açmıştır. Bina -
enaleyh Finlandiyaya yardım ha -
sisi mevzuu değildir. Nasıl ki Fin -
landiya da kendine mahsus he -
saplarla Rusya ile harbe giriş -
miştir.

Fakat vaziyet bu merkezde ol -
makla beraber, Finlandiyanın mu -
kadderatını, Almanyaya bağladı -
ğı da bir hakikattir. Finlandiya
düşünür ki eğer Rusyanın mağ -
lubiyetini temin etmek için elin -
den gelen gayreti sarfetmez de
neticede Almanya mağlûp olur -
sa, Rusya yalnız 1940 senesinde il -
hak edip de şimdi kaybettiği to -
prakları geri almakla kalmıyacak
belki de bütün Finlandiyayı ya -
tacaktır. Binaenaleyh Finlandi -
yalılar, yalnız muayyen toprak -
ların istirdadıyla ilki akdetmeği
tehlikeli addececeklerdir. Bu to -
prakları ve hattâ varlıklarını mu -
hafaza edebilmek için Rusyanın
hezetimini temin etmek mecbu -

Amerikalı Amiralin cehalet şaheseri

(1 r 4 Sahifeden Devam)

Diğer taraftan Vashingtonda çı -
kan «Star» gazetesi de, «Rusyaya
İranda kapı» başlığı altında neş -
rettiği bir makalede şunları yaz -
mıştır:

«Rusyanın, dünyanın aksami
saifesiyle muvasalasını temin e -
den bir sıcak su kapısına olan ih -
tiyacı izhar edilmiştir.

Sovyetler Boğazlara hakim ol -
mak imtiyazına nail olmuşlardır.
Fakat zaferin semeresinden mah -
rum bırakılmışlardır.

1878 Berlin kongresi İstanbulu
almağa mafuf bir Rus teşebbü -
sünü de durdurdu. 1919 da Ver -
say konferansı diğer bir Rus te -
şebbüsüne engel oldu. Ancak bu
meseleyi teemmül eden müşahit -
lerin umumi kanaatine göre İs -
tanbul diye maruf olan şehir bir
asır önce daimi olarak beyneim -
lileştirilseydi bütün medeniyet
âlemi için istifadeli bir şey olur -
du.

Bugünkü mücadele nihayete e -
rip te insanlar sulh menfaatine o -
larak 8 maddeyi gerçekleştirmek
üzere toplanıkları vakit bu me -
sele, hattâ Türkler için faydalı
olacak şekilde münakaşa edile -
bilir.

Bu iki folsolu sese karşı Türk
matbuatının alakasız kalmasına
imkân yoktur.

Bu sabah çıkan bütün refik -
lerimiz, başmakalelerini bu ha -
bere tahsis etmişlerdir.

Bu sabahki Ulus gazetesinde
Fahri Rifki Atay, «Amerikan
gelen iki garip ses» başlıklı ya -
zısında şöyle demektedir:

Bu yazılardan Türkiye kadar
İngiltere ve Rusyada hattâ biz -
zat Amerikan salâhiyet makamları
üstünde pek kötü bir tesir
bırakmış olduğuna asla şüpheli -
meyiz.

Birleşik devletlerde deniz genel
kurmayı reisliği yapan bir zat
Boğazlar mukavelesinin hüküm -
lerinden dahi nasıl olur da bu
kadar gafflet edebilir.

Birleşik devletler bahriyesinin
en yüksek mes'uliyetini bir za -
manlar deruhde eden Amiral
Sterling, Sovyetler Birliğinin Ka -
radenizdeki kuvvetlerinin düş -
manlarla kıyas kabul etmeyecek
üstünlükte olduğundan gafil ol -
mamak lazımdı. Bu zat Sovyetler
Birliği Karadeniz fil'sunun Ka -
radenizdeki düşman deniz kuv -
vetlerine karşı Boğazlardan ge -
çekcek yardımcı gemilere ihtiyacı
olmadığını bilmezse öğrenmeliy -
di.

Star gazetesinin yazısı üstünde
yukarıki makale kadar ısrar et -
meyi faydasız bulmaktayız. An -
cak şu noktayı bilhassa tebarüz
ettirelim ki bu türlü neşriyat bi -
zim sevmekte ve takdir etmekte
olduğumuz Amerikan demokra -
sisine istinat ettirilecek kötü ni -
yet eseri değildir. Fakat gerek
umumi vaziyete, gerek Türkiye
vaziyetine ait derin bir cehalet
ahsuldur.

Bugünkü neşriyat gafflet ve ce -
haletten ileri gelmemiş olsa İn -
giltere ve Sovyetler Birliğile,
Türkiye arasındaki dürtüst münâ -
sebetleri bozmağa teşebbüs et -
mek maksadına atfolunabilir. Biz -
zat Sovyetler Birliğinin ve İngil -
terenin hatta adâlet hissi besle -

riyettedirler.

Bu, Finlandiyanın ayrı sulh
imzalamasına mâni olan bir dü -
şüncedir. Fakat bu düşünceden
ayrı olarak da Finlandiyanın bu -
günkü şartlar altında Rusya ile
ayrı sulh imzalıyacak derecede
serbest olduğu da bir meseledir.

Küçük bir devlet, büyük bir
devletle sıkı işbirliğine girdiği
zaman, daima serbestisini az çok
kaybeder. Finlandiya toprakla -
rında Alman askerleri vardır.
Finlandiya kıt'alarına Almanla -
rın kumanda ettikleri tahmin e -
dilebilir. Bu Almanların, Finlan -
diya hükümeti tarafından veri -
lecek her kararı kabul edecekleri
şüphelidir. Finlandiya . Almanya
işbirliğinin 1940 hududuna kadar
varır varmaz muayyenelebilece -
ğine ihtimal vermek biraz safde -
runluk olur. Bilâkis Almanya ga -
lip geldiği takdirde, işbirliği na -
mı altında Finlandiya istiklâlini
tahdit eden bu münasebetlerin
harpten sonraki devre bile itti -
kali bahis mevzuudur ki Finlan -
diya için diğer bir tehlike de bu
noktadadır.

Ahmet Şükrü ESMER

diğine emin olduğumuz hakiki
Amerikan demokrasisinin böyle
suikastlerin tesirine karşı bizim
kadar titiz ve kıstang davran -
malarına şüphe etmeyiz.

«İkdam» da Abidin Daver diyor ki:
«Muharip devletlerden bazılarının
ticaret gemileri Boğazlardan istifa -
de etmiyorlar ve edemiyorlarsa kabahat
bizim değildir. Ticaret gemisinin Bo -
ğazlardan geçmesine mâni olan sebep
açık denizlerden gelen yolların tehli -
keli bir halde bulunmasıdır. Ameri -
kan Star gazetesinin makalesi ise Tür -
kiye ile Sovyetler Birliği arasına bir
kudak sokmaktan başk bir şey de -
ğildir. Bu yersiz ve muzır neşriyat
dostumuz Sovyet Rusyayı müteessir
edeceğine ve mütefekkiz İngilizlerin
de hoşuna gitmeyeceğine şüphe etmi -
yoruz.»

«Yeni Sabah» ta Hüseyin Cahit Yal -
çın cevap veriyor:
«Amiral Sterling bir filoya kumanda
etse de biz bu filoyu Karadenize
tesfir için davet etmek, acaba Amiral
Karadenize gemeye yul bulabilir ve
Boğazlardan içeriye girmek cesaretini
gösterebilir mi?»

Bugün Alman ve İtalyan kuvvetleri,
deniz üssleri, tahlebbihleri, torpido
muhirpleri, harp sefineleri ve seri hü -
cumbotlarıyla Mataban burundan iti -
baren Boğaz yakınlıklarına kadar olan
sahile yerleşmiş bulunuyorlar. Bütün
Yunan adaları başta Grık olmak üzere
Alman ıssalı altındır. Her tarafta
müteaddit tayyare meyanlarında ha -
valamıya hazır makineler beklemek -
tedir.

Hangi denizci üstün bir tayyare
kuvvetinden yardım görmeden böyle
bir kapanın içine girebilir? Amiral
Sterling Grık muharebesinde tayyare
kuvvetlerinden kâfi yardım göreni -
ye İngiliz donanmasının uğradığı za -
yiatın da mî farkında değildir.

«Tan» da M. Zekeriyâ Sertel şun -
ları yazıyor:
«Sabık Amerika deniz Genel Kur -
may Başkanının Karadenizde gördüğü
tehlike şimdiki halde bir hayalden iba -
rettir. Bir hayal ve vehim uğruna bir
milletin istiklâl ve hakmıyetine do -
kunacak tavsiyelerde bulunmaya cür -
et etmek en basit akıl ve mantık ile
dahi telif edilemeyecek kadar sakat
bir harekettir.

«Valan» da Ahmet Emin Yalman da
şöyle diyor:
«Amirali Sterling'in ortaya bu ka -
dar saçma fikirler atmasını, bilhassa
Amerikanın oynamaı hazırladığı
dünya reberliği rolü hesabına tees -
surle karşılıyorruz.»

«Cümhuriyet» te D. N imzalı başma -
kalede şöyle denilmektedir:
«Şimdilik bunları yalnız muhriir -
lerinin şahsî kanaatleri olarak kabul
etmek ve bu nisbet dahilinde soguk -
kanlılık muhafaza etmek yerinde olur.
Zaten ne o ne de bu kumatin tevili gö -
türmez birer zirvadan başka bir şey
ol

Bir Casusun Gizli Defteri

No. 103

Yazan: Francis Machard

Çeviren: İskender F. SERTELLİ

Bu kadar sessizlik, bu kadar konuşmazlık da insanı sinirlendirmiyor değil ha!

Gevezeğin hiç bir yerde faydası görülmemiştir.
İşte bir vecize daha:
«Söz altından kıymetlidir. Onu icap ettiği zaman sarfetmelidir.»

Bunun altında şu cümle yazılı:
«Dünyada en büyük muktesid: Paradan önce söz tasarrufunu bilen adamdır.»

Bu vecizede kuvvetli bir mantık görmedim.

Yalakada düşünüyorum:
— Söz tasarrufunu bilen, yani az konuşan bir adam nasıl muktesid olabilir?

Bu suali kendi kendime sordum.
Garip, fakat düşündürücü bir vecize.

İlkübeni ben, dünyanın en meşhur iktisadçıları aynı zamanda en meşhur gevezeleri olarak tanırım. Fazla konferans veriler. Mütamadilen söylerler. «Söz altından kıymetlidir. Onu icap ettiği zaman sarfetmelidir.»

Mantık bu ya! Kimseye bir şey de meğhe hakkım yok. Otelde gaye: Susmak. Bunu bir prensibe bağlamak istemiyorum. Her odaya bir çok vecize ler asılmış. Başta itibarile fena bir şey değil. Sükkütü, sessizliği sevenler, başını dinlemek isteyenler için çok güzel bir otel.

O gece orada uyudum gibi, hiç bir yerde bu kadar rahat uyumamıştım. Caddeden bile gürültü aksetmiyordum. Gece yarısından sonra nadiren otomobil geçen tenha bir caddede. Bazen pek uzakta otomobil sesleri akse diyor. Fakat, bunlar insanı hiç de rahatsız etmiyor.
Sabaha kadar uyumuşum.

Ertesi sabah.
Gözlerimi açtığı zaman saat yedi buçuktu.

İşte, deliksiz bir uyku buna derler. Duvardaki levhaları, ihtarlari unutmuşum. Yanıbaşındaki züle şiddetle bastım.

Yatak içinde sabah sütünü içmesini pek severim.
Garson çabuk geldi.
Beni gece karşılayan garson.

Kapıyı açtı ve hainane bir bakışla başucuma kadar yürüdü. «Adeta çekkindim; herif yatak içinde beni sanki dövcekti. Pamagını uzatarak, zilln üstündeki küçük levhayı gösterdi, okuyorum:

«Çok az basıp hemen elinizi çekiniz!»

Garsona döndüm:
— Affedersiniz, otelinizin yabancı sayım. Lütfen bana bir süt getiriniz mi?

Garson gülerken başını salladı ve gitti.

Öyle ya, ben istediğimi söyledim. Onun bana vereceği cevap: «Peki.» Demekle ibaretti. Bu bir kelimeyle bile söylemeye lüzum görmedi. Başile bu mânâyı ifade ederek çekildi.

Bu kadar sessizlik, bu derece konuşmazlık da insanı sinirlendirmiyor değil ha.

Odama kendi kendime söyleniyorum:

— Kalkınca, gündüz gözle vecizelerin, ihtarlarnı hepsini bir daha gözden geçirmeli. Pek fena bir yere benzemiyor amma, inşaallah buranın da esarengiz bir cineti yoktur. İşlerini yoluna koyuncaya kadar burada kalabilirim.

Garson sütümü getirdi. Üstelik yanında tereyağı, reçel, bir dilim ekmek ve bir rafadan yumurta.
Hasiş nefis bir kahvaltı.

Garsona:
— Teşekkür ederim.

Dedim. Garson ilk defa konuştu: (Arkası Var)

İstanbul Belediyesinden:

Asker allelerinden muhtaç olanlara yardım hakkındaki 4109 No. lu kanunun 4 üncü maddesinin A, B, C fıkralarının ve 5 inci ve 6 inci maddelerinin verdiği salâhiyete itibaren;

5 Eylül 941 Cuma günü sabahından itibaren:

I — Belediye vergi ve resimleri kanununun 9 uncu maddesine tevfi kanunla istifa edilen lûbiyat resmine,
II — Aynı kanunun 13 üncü maddesine istinaden hallerde istifa olunan rûsumu,
III — Keza aynı kanunun 19 uncu maddesi mucibince istifa edilen kurtur resmine,
IV — Yine aynı kanunun 20 inci maddesine tevfi kanunla istifa edilen tellâhiye resmine,
V — Keza mezkûr kanunun 29 uncu maddesi mucibince istifa edilen mezbaha ücretlerine % 50 nisbetinde,

2 — Sınal müesseselerde ve tramvaylarda kullanılan elektrik haric olmak üzere Belediye hududu içinde istihlak olunan elektrik kudretinin beher kilovatına bir kuruş,

3 — Keza sınal müesseselerde kullanılan havagazi haric olmak üzere Belediye hududu içinde istihlak olunan havagazının beher metre mikabına yirmi para,

4 — Şehirde işliyen otobüslerin bilet bedellerine ve banilyö trenlerinin (Haliç vapurları haric olmak üzere) diğer muayyen tarifeli bülûmun nakil vasıtalarının (Şirketi Hayriye, Deniz Yolları, Sevahilli Mütcevavre vapurları, İstanbul tramvayları, Üsküdar — Kadıköy ve havalisi tramvayları gibi) yalnız birinci mevki biletlerine bir kuruş,

5 — Tiyatro, sinema, konser biletlerine % 10 nisbetinde, zamlar icrasına,
6 — 1076 No. lu kanunun 25 inci ve 1111 No. lu kanunun 63 ve 64 üncü maddelerinde yazılı sebeplerle silâh altına alınmayanlardan beher mücecceliyet senesi için (5) lira tahsiline, Umumi Meclis tarafından 1/9/941 tarihinde karar verilmiştir.

Keyfiyet sayın halkın ve alâkadarların nazarı itilâna arz olunur. (7763)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

İdaremizin Durunbey Devlet Orman İşletmesinden satın aldığı takriben 5000 M3 çam tomruğu ormandan indirilerek biçilmiş, mâmül kerestenin istasyonunda vagonlara tahmîl işi kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İdareye ait tomruklardan biçilip bu şekilde teslim edilecek mâmül beher metre mikabı kerestenin masrafı 27,42 «yirmi yedi lira kırk iki kuruş» tahmin edilmiştir.

Eksiltme 15/9/941 Pazartesi günü saat 15,45 de Ankara'da Umum Müdürlük binası içerisinde malzeme dairesinde yapılacaktır.

Bu işi görmek isteyenlerin 7419,5 «yedi bin dört yüz on dokuz buçuk» lira muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,45 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler 200 kuruşa idarenin Ankara, Haydarpaşa ve Balıkesir veznelelerinde satılmaktadır. «7688»

ONUN Yaşamış Aşk ve Mazerat Hatıraları

Hayatını Anlatıyorum!..

Yazan: HALÜK CEMAL

No. 71

«Haydi tabakları getirin madam!..»

Hikmet Bey de atıldı:

«Sahi; hapisten kurtulduk..»

Halâsımızı tes'it edelim bar!..»

Sit dökmüş bir kedi gibi sükküm pükküm çekildi. Maksadım onu odadan çıkarmak. Yalnız kalmaktı. Kapıyı kapamam hayecanla ellerine sarıldım.

«Gidelim.. Buradan gide lim.. Ne olur Hikmetçim..»

«Ne için?» der gibi gülümserken ağlayan bir sesle tekrar yalvardım:

«Beni götür bu evden..»

Burada masum sevgilere kahkaha atan alçaklar var. Benimle, bizimle alay ediyorlar!..»

«Kim ediyor?»

Gözlerim dolu dolu olmuştum. Sarhoş kadının sözleri, merhametsiz, insafsız gülüşü gitkice içime işliyordu. Kendimi tuta madım. Bir çocuk gibi hicıra hicıra göğsüne kapandım:

«Kim olacak?.. Madam aşkımla eğleniyor..»

Saclarımı okşıyarak güldü:

«Ben de birşey zannetmiştim. Dedim, Şaka yapmıştın seninle.. Anlattım ya çok lâtifece bir kadındır. İnsan ona ehemmiyet verir mi hiç?»

Bir gözyaşı buhranı içinde kekeledim:

«Amma neler söylediyseñ!.. İri ellerle şakaklarımdan tuttu.

NEVROZİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Üniversite A. E. P. Komisyonundan

Yedekül ve Dolmabahçe gazhanelerinden alınacak 1417 ton kok kömürünün nakli için 28/8/1941 tarihinde yapılan açık eksiltmesine istekli gelmediğinden aynı şartlar dahilinde 12/9/941 Pazartesi günü saat 10 da Rektörlükte ikinci defa açık eksiltmeye konulmuştur. «7735»

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Tahmin B.	İlk T.	
1393,20	104,49	Kadıköyünde Osmanağa mahallesinin Başçavuş sokakında 50—50—65—63—61 numaralı dükkân enkazının satışı.
740,30	55,52	Galatada Bedrettin mahallesinin Kapıtanpaşa Çıplığı sokakında 9—11—13 numaralı ev ve dükkân enkazının satışı.

Tahmin bedelleri ve ilk teminat miktarları yukarıda yazılı iki parça enkaz satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 10/9/941 Çarşamba günü saat 14 te Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat maktubuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (7415)

Belediye ve Hususî İdare Tekaüt ve öksüzlerinin üç aylık maaşları.

Belediye	Hususî İdare	
1 — 322	1 — 135	4 Eylül 941 Perşembe
323 — 539	136 — 280	5 Eylül 941 Cuma
540 — 589	281 — 375	6 Eylül 941 Cumartesi
591 — 929	376 — 447	8 Eylül 941 Pazartesi
930 — 1190		9 Eylül 941 Salı

Belediye ve Hususî İdare tekaüt ve öksüzlerinin Eylül 941 üç aylıkları yukarıda gösterilen günlerde cüzdan numaralarına göre verileceğinden aylık sahiplerinin maaş ve nüfus cüzdanlarıyla birlikte Ziraat Bankasına müracaatları. (7766)

ANA — İLK — ORTA ve LİSE

KIZ ve ERKEK

HAYRİYE LİSESİ

Fatih: Saraçhanabası

Kayıt için her gün 10 dan 17 ye kadar mektebe müracaat. Eski talebe kayıtlarının yenilenmesine 8 Eylül kadar devam edilecektir.

Telefon: 20530

İstanbul Konservatuar Müdürlüğünden

1 Eylül Pazartesi gününden 20 Eylül Cumartesi gününe kadar kayıt ve kaydı yenileme.

15 Eylül Pazartesi saat 10 da İkmal imtihanları.

22 Eylül Pazartesi saat 10 da kabul için müracaat edenlerin tetkik imtihanı yapılacak ve 25 Eylül Perşembe günü derslere başlanacaktır. Bütün müracaatlar Pazartesi ve Perşembe günleri saat 11 den 17 ye kadar yapılmalıdır. «7767»

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Göz Doktoru

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi
Göz Mütchassısı
İstanbul Belediye Karşısı. Saat
(3 ten sonra. Tel. 23212)

Sahip ve Başmuharri: Etem İzzet
Benice — Negriyat Direktörü
Cevdet KARABİLİR
SON TELGRAF MATBAASI

Fatma Münir'in hatırası

Eski Paris Sefiri Merhum Salih Münir Paşanın refikası Fatma Münir Çorlunun vefatı haberini gazetelerde okuyanlardan merhumenin irfanını, yükseldiğini yakından anlamış olanların duyduğu teessür ne kadar yerinde ise o kadar da kolay tesliyet kabul edecek gibi değildir.

Bir kere Şarkı geldikten sonra artık cüzhestinden ayrılmayan, Onun nefesine kadar kendilerini hep Şarklı saymış olan Garplılar çoktur. Fakat Fatma Münir için asıl olan Şarklılıktır. Şarkı Avrupalılara tanıtma için elinden gelen hiç bir gayretten geri kalmamış, Milli Mücadele senelerinde Avrupa'da iken faal surette neşriyat ile Türk vatanının büyük davasını müdafaa etmiştir.

Hayatında zevcinin kıymetli bir mesal arkadaşısı olmuştur. Onun vefatından sonra da büsbütün müteale ve tektikat ile kendisini tesliye eder olmuştur. Yunus Emre Divanından ilham ederek Fransızcaya çevirdiği parçalar, hem intihabındaki derin zevki gösteriyor, hem de Türkçeye vukufunu anlatıyor, hem de kendi dili olan Fransızcada kalemli nasıl tasarruf edebildiğini anlatıyor. Şarkı gördükten sonra artık memleketine döndüğü zaman kendini gurbette gören Fransızlardan meşhur Resam Etyen Dineyi bu vesile ile hatırlamak olmu-yor. Tabii onun gibi daha niceleleri var. Fatma Münir de Türkiyeden ayrılmamış, Türkiye haricinde bulunduğu zaman kendini hep gurbette hissetmiştir.

Onun yüksek hatırası şu bir kaç satırla tâziz edilerek ihtiyacından çok müstâgnidir. Zaten o yüksek kadına ihtiram vazifesi bunlarla bitecek gibi değil. Hak rahmet eylesin. — Ali Kemal

HİKAYE

Korkunç Sırlar!

Yazan: SEYFETTİN ORHAN

İstanbul, arkadaşı Jaleye, Nahide, Antalya'dan bir hafta misafir kalmak üzere gelmişti. Şimdiye kadar hiç evlenmemişti. Aşk maceralarından da nefret ediyordu. Onun gibi yirmi üç yaşında cazip ve güzel bir kızın, sakın ve temiz bir hayat yaşıyor görünmesi, Jalenin hayretini çekiyordu. Bu sebepten, ona; tanıdığı bütün arkadaşlarından fazla bir kıymet veriyor ve onu bir kardeş muhabbeti seviyordu.

Konuşurlarken, bir aralık Jale: — Nahide, dedi. Sen hiç evlenmiyecek misin?

Nahide bir kahkaha attı:

— Şimdilik böyle bir niyetim yok.

Dedi. Çapkınca gözlerini kırptı, arkadaşının yanına okşadı.

— Sen, evlilik hayatından pek memnun görünüyorsun!

— Hem, pek çok.

İki arkadaş, gece yarısına kadar konuşurlar. Ertesi gün, Bül-yükadaya gittiler. Bir otelde elbiselerini çıkartıp hemen gezmeğe çıktılar. Jale, arkadaşını, bir sene evvel kocası Celâl ile sevirirken dolaylıkları yerlere doğru sürükleyor, hayalinde o günlerin hatıralarını canlandırmaya çalışıyordu. Şimdi, Celâl, bir iş için, bir hafta kalmak üzere Ankara'ya gitmiş bulunuyordu.

Adada kaldıkları ilk gün ve gece, hâdisesiz geçti. Ertesi sabah, Nahide; daha Jale giyinmeden plaja gitti. Jale de, kalmak üzere yalnız kalmak arzusu duyduğu için, sahilde bir gazinoda oturup düşüncelerle başbaşa kalmayı tercih etti. Öyleye kadar, erada kaldı. Nahide belki dönmüştür, diye ötele avdet etti. Fakat, arkadaş henüz gelmemişti. Otelin tarasından oturup onu beklemeye başladı. Neden sonra, Nahide; yanından uzun boylu, zayıf bir delikanlı ile geldi. Genç adam, kendini Jaleye:

Mühendis Kemal!

Diye takdim etti. Öğle yemeğini beraber yediler. Kemal, yanlarında bir saat kadar daha oturduktan sonra, İstanbul'a gitmesi lazım geldiğini söylüyor onlara veda etti. İki arkadaş yalnız kalmınca, Nahide, Jalenin sormasına sıra bırakmadan izahat verdi:

— Kemalle, üç sene evvel, Ankara'da bulunduğum zaman tanışmıştım. Kibar bir insan, aynı zamanda iyi bir mühendistir.

Fakat; Jale, Nahidenin hakikati gizlediğine ve bu delikanlı ile eskiden hiç bir münasebeti olmadığını dair içinde bir şüphe duyuyordu. Akşam üzeri, Kemal yeniden göründü. Akşam yemeğini yine beraber yediler. Jale, Nahideye belli etmemekle beraber Kemal'den hiç de hoşlanmamıştı. O'nunla bir masada oturmaktan adeta azap duyuyordu. Çünkü Kemal, dar göğsü, uska ve çilli yüzü ile ona pek sevimsiz görünüyordu.

Vakit hayli ilerlediği halde, Kemal yanlarından ayrılmıyordu. Jale, onlardan müsaade olarak gitmek istedi. Nahide:

— Jaleciğim, dedi. Benim yolum yok. Kemalle biraz dolaştıktan sonra gelirim.

Jale, bu sözleri tabii karşıladı. Oteldeki odalarına çekildi. Komudinin üzerinden bir roman alarak karyolaya uzandı. Okumaya başladı. Elindeki kitabın bir hayli sahifesini okumuştuk ki, Nahide aneak geldi. Jalenin uyumamış olduğunu görünce:

— Sen hâlâ uyumamışsın!

Dedi ve soyunmaya başladı. Yüzünde, tamamille kendi düşünceleriyle meşgul olduğu ve etrafını unuttuğu yatağa girdi ve he men uyudu. Jale; Nahidenin, nasil olup da o gilli suratlı, biçimsiz delikanlı ile bu derece alâkasız olduğuna hayret ediyordu.

Ertesi gün de, aynı şekilde geçti. Dördüncü gün, Kemal, bulun-

duğu müessesenin yeni bir bahçe hüt işi aldığı, bunun için bir hafta hiç gelmeyeceğini söyledi. Yere ayrıldı. Fakat; Nahide, ayrılıktan hiç de müteessir görünmedi. Yalnızca, yine plajı gitti. Gece de, canı sıkıldığında bahsederek çıkıp biraz dolaşmaya çıktı. Bu hal, ertesi gün de aynı şekilde cereyan etti. Nahide arkadaşına fazla bir şey sormuyordu. Hâlâ, onun karşısına çıkan her insanla hemen dost olabileceğini kabul edemiyordu. Bunun için de, arkadaşının vakit vaktisiz bir bahane çıkartıp gelmesine ses çıkarmıyordu. Nihayet bir gece, Nahidenin sabah güneş doğduktan hayli sonra yat det ettiğini görünce, hayretlenmiş oldu.

— Bu vakte kadar nerede idin?

Dedi. O, müthiş yorgundu.

kusurluktan bir sarhoş gibi yakta duramıyordum. Eile havaya bir daire çizerek:

— Hiç!

Dedi. Başka birşey söylemek jale, ona hayretle bakıyordu. Nahide yatağına girdi, yorgunluğunu çekti. Jale biraz sonra kalktı. Kızın fevkalade sırlarla dolu hayatına hükmediyordu. Giyinirken, hildeki gazinolardan birine gitti. Gece uykusuz kaldığı için, arkadaşının ancak uyandığını duydunerek ikindiden çok sonra odasına döndü. Arkadaşının bir saat evvel çekilip gittiğini öğrendi. Disine bir mektup bırakmıştı. Şöyle yazıyordu:

«Jaleciğim, ben plaja gidiyorum. Akşam yemeyinde, seni yanları bırakacağım için affını dilerim. Geç kalırsam merak etme. Yarın ce, Adada son gecemi. Yarın nüyörüz değil mi? Gözlerime operim şeker kardeşim.»

Jale, mektubu okuduktan sonra bir müddet otelin tarasından oturdu. Geç vakit, ağır adamla plaja doğru yürümeye başladı. Akşam oluyor, hava gittikçe ırmıyordu. Aynı yoldan karanlık enirken, gece bütün karanlığı gökmüştü. Bir aralık, orta boylu, dolgun vücutlu bir adamla, Nahidenin gayet sen tavrıyla, zaktan, onların her hareketini takip ediyordu. Mehtap, gittikçe yükseliyor, her taraf aydınlanıyordu. Yanındaki adamla Nahide, camların çok kuytu bir yerde, ne gelince durdular. Etrafa bakıldığında, Nahide, bir adamla ne verildi. Çıt yoktu. Erkek, Nahideyi kolları arasına aldı. Yüzleri, birbirine yaklaştı. Bir det sonra, bir çamın dibine vardılar.

Jale, bu sahneye tahammül edemedi. Oradan, koşarak uzaklaştı. Mağazaya başladı. Ayak sesleri, sessizlik içinde Nahide ile bir ses kulakları dibinde duyuluyordu. Bir an için, Nahide, lerinden ayrıldılar. Etrafa bakıldığında, Nahide, bir adamla ne verildi. Çıt yoktu. Erkek, Nahideyi kolları arasına aldı. Yüzleri, birbirine yaklaştı. Bir det sonra, bir çamın dibine vardılar.

Jale, bu sahneye tahammül edemedi. Oradan, koşarak uzaklaştı. Mağazaya başladı. Ayak sesleri, sessizlik içinde Nahide ile bir ses kulakları dibinde duyuluyordu. Bir an için, Nahide, lerinden ayrıldılar. Etrafa bakıldığında, Nahide, bir adamla ne verildi. Çıt yoktu. Erkek, Nahideyi kolları arasına aldı. Yüzleri, birbirine yaklaştı. Bir det sonra, bir çamın dibine vardılar.

Jale, bu sahneye tahammül edemedi. Oradan, koşarak uzaklaştı. Mağazaya başladı. Ayak sesleri, sessizlik içinde Nahide ile bir ses kulakları dibinde duyuluyordu. Bir an için, Nahide, lerinden ayrıldılar. Etrafa bakıldığında, Nahide, bir adamla ne verildi. Çıt yoktu. Erkek, Nahideyi kolları arasına aldı. Yüzleri, birbirine yaklaştı. Bir det sonra, bir çamın dibine vardılar.

İstanbul Fıat Mürakabe Komisyonundan

103 No. lu İlan: Temiz naturel nöhadun dökme tontan azamî kütüsü olarak 17,5 kuruş karşılığında tesbit edilmiştir. «7725»